

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 175 (XIX) — Nr. 25

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 16 ianuarie 2007

SUMAR

	Pagina	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
Decizia nr. 755 din 31 octombrie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989 și a prevederilor Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, „prin care se prelungește termenul de depunere a cererilor pentru reconstituirea dreptului de proprietate în baza Legii nr. 18/1991, nu și termenul pentru depunerea notificărilor la Legea nr. 10/2001“	2-3	7-11
Decizia nr. 763 din 31 octombrie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (3), art. 84 alin. (2) și ale art. 85 alin. (1) teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România	4-7	12-13
		14-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 755**

din 31 octombrie 2006

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989 și a prevederilor Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, „prin care se prelungește termenul de depunere a cererilor pentru reconstituirea dreptului de proprietate în baza Legii nr. 18/1991, nu și termenul pentru depunerea notificărilor la Legea nr. 10/2001“

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989 și a prevederilor Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, „prin care se prelungește termenul de depunere a cererilor pentru reconstituirea dreptului de proprietate în baza Legii nr. 18/1991, nu și termenul pentru depunerea notificărilor la Legea nr. 10/2001“, excepție ridicată de Ileana Telean în Dosarul nr. 1.749/2006 al Tribunalului Maramureș — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 7 aprilie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 1.749/2006, **Tribunalul Maramureș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989 și a prevederilor Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, „prin care se prelungește termenul de depunere a cererilor pentru reconstituirea dreptului de proprietate în**

baza Legii nr. 18/1991, nu și termenul pentru depunerea notificărilor la Legea nr. 10/2001“.

Excepția a fost ridicată de Ileana Telean într-un proces civil având ca obiect o plângere formulată în baza Legii nr. 10/2001.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale privind garantarea dreptului de proprietate, precum și art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece prin Legea nr. 247/2005 s-a prelungit termenul de depunere a cererilor de reconstituire a dreptului de proprietate asupra terenurilor potrivit Legii nr. 18/1991, în timp ce pentru Legea nr. 10/2001 termenul pentru depunerea notificărilor nu a fost prelungit.

Tribunalul Maramureș — Secția civilă consideră că prevederile de lege criticate nu contravin art. 44 alin. (2) din Constituție, întrucât scopul acestor reglementări este acela de a înlătura incertitudinile cu privire la situația juridică a imobilelor ce intră sub incidența acestei legi.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază excepția ca neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

Avocatul Poporului consideră că prevederile de lege criticate sunt constituționale, invocând, de asemenea, jurisprudența Curții Constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din

Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl constituie prevederile art. 22 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, și prevederile Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, „prin care se prelungește termenul de depunere a cererilor pentru reconstituirea dreptului de proprietate în baza Legii nr. 18/1991, nu și termenul pentru depunerea notificărilor la Legea nr. 10/2001”.

Textul art. 22 din Legea nr. 10/2001 are următorul conținut: „(1) *Persoana îndreptățită va notifica în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi persoana juridică deținătoare, solicitând restituirea în natură a imobilului. În cazul în care sunt solicitate mai multe imobile, se va face câte o notificare pentru fiecare imobil.*

(2) *Notificarea va cuprinde denumirea și adresa persoanei notificate, elementele de identificare a persoanei îndreptățite, elementele de identificare a bunului imobil solicitat, precum și valoarea estimată a acestuia.*

(3) *Notificarea va fi comunicată prin executorul judecătoresc de pe lângă judecătoria în a cărei circumscripție teritorială se află imobilul solicitat sau în a cărei circumscripție își are sediul persoana juridică deținătoare a imobilului. Executorul judecătoresc va înregistra notificarea și o va comunica persoanei notificate în termen de 7 zile de la data înregistrării.*

(4) *Notificarea înregistrată face dovada deplină în fața oricăror autorități, persoane fizice sau juridice, a respectării termenului prevăzut la alin. (1), chiar dacă a fost adresată altei unități decât cea care deține imobilul.*

(5) *Nerespectarea termenului de 6 luni prevăzut pentru trimiterea notificării atrage pierderea dreptului de a solicita în justiție măsuri reparatorii în natură sau prin echivalent.”*

Textul constituțional invocat este cel al art. 44 alin. (2) privind garantarea și ocrotirea proprietății private în mod egal de lege, indiferent de titular. Este invocată, de

asemenea, încălcarea prevederilor art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Analizând criticile de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. 22 din Legea nr. 10/2001 au mai fost supuse controlului de constituționalitate. Astfel, prin Decizia nr. 388 din 9 mai 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din 12 iunie 2006, Curtea, respingând excepția de neconstituționalitate privind aceste prevederi, a reținut că recunoașterea *sine die* a posibilității persoanei interesate de a declanșa procedura de recuperare a imobilelor preluate abuziv de către stat ar fi fost de natură să genereze un climat de insecuritate juridică în domeniul proprietății imobiliare. Având în vedere dispozițiile art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, potrivit cărora exercitarea dreptului de proprietate trebuie să se facă în limitele legii, Curtea Constituțională a statuat că legiuitorul este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principială conferită de Constituție, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept.

Atât considerentele, cât și soluția acestei decizii sunt valabile și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței Curții.

În fine, referitor la critica de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, „prin care se prelungește termenul de depunere a cererilor pentru reconstituirea dreptului de proprietate în baza Legii nr. 18/1991, nu și termenul pentru depunerea notificărilor la Legea nr. 10/2001”, Curtea constată că aceasta nu poate fi primită. Soluția de restituire a unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, precum și termenele în care poate fi solicitată această restituire sunt rezultatul opțiunii legiuitorului și au la bază exercitarea dreptului pe care acesta îl are în a decide asupra modului de reparare a injustițiilor și abuzurilor din legislația trecută cu privire la dreptul de proprietate privată.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989 și a prevederilor Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, „prin care se prelungește termenul de depunere a cererilor pentru reconstituirea dreptului de proprietate în baza Legii nr. 18/1991, nu și termenul pentru depunerea notificărilor la Legea nr. 10/2001”, excepție ridicată de Ileana Telean în Dosarul nr. 1.749/2006 al Tribunalului Maramureș — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 31 octombrie 2006.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 763

din 31 octombrie 2006

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (3), art. 84 alin. (2) și ale art. 85 alin. (1) teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România

Ioan Vida	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (3), art. 84 alin. (2) și ale art. 85 alin. (1) teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, excepție ridicată de Andreica Ogutcu Mahmut în Dosarul nr. 1.568/2/2006 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 26 octombrie 2006 și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când, la solicitarea reprezentantului legal al autorului excepției, Curtea a dispus amânarea pronunțării la data de 31 octombrie 2006, în vederea depunerii de note scrise suplimentare în susținerea excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 2 martie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 1.568/2/2006, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (3), art. 84 alin. (2) și ale art. 85 alin. (1) teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România.** Excepția a fost ridicată de Andreica Ogutcu Mahmut într-o cauză privind contestarea unei ordonanțe emise de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București prin care acesta a fost declarat persoană indezirabilă pe teritoriul României, pe o perioadă de 15 ani.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că, pe de o parte, dispozițiile art. 83 alin. (3) și ale art. 84 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 contravin prevederilor art. 21 alin. (1) și (2) și celor din art. 24 din Constituție, precum și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, raportat la art. 11 alin. (1) și (2) și art. 20 alin. (1) din Constituția României, iar, pe de altă parte, art. 85 alin. (1) teza finală din aceeași ordonanță încalcă prevederile art. 129 din Legea fundamentală.

Potrivit textelor de lege criticate, ordonanța procurorului de declarare a străinului ca indezirabil nu se motivează în ipoteza în care măsura dispusă se întemeiază pe rațiuni de siguranță națională, iar motivele care au stat la baza luării

unei asemenea măsuri nu i se aduc la cunoștință, ceea ce, în opinia autorului excepției, echivalează cu îngrădirea accesului liber la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție. Îngrădirea constă în aceea că instanța investită cu soluționarea contestației împotriva respectivei ordonanțe „nu este în măsură să cenzureze legalitatea declarării ca indezirabil“, controlul judecătoresc devenind astfel „strict formal, lipsit de conținut“. De asemenea, consideră că, în lipsa cunoașterii datelor și informațiilor ce au determinat luarea măsurii, persoana declarată indezirabilă nu are posibilitatea să le dovedească netemeinicia sau să propună administrarea de probe pertinente, astfel că se încalcă și dreptul la apărare, prevăzut de art. 24 din Constituție, precum și principiul „egalității de arme“, reglementat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Cât privește art. 85 alin. (1) din ordonanță, care stabilește caracterul definitiv și irevocabil al hotărârii prin care s-a soluționat plângerea împotriva ordonanței de declarare a străinului ca indezirabil, se susține că este contrar prevederilor art. 129 din Constituție, referitoare la folosirea căilor de atac.

Curtea de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Prevederile art. 83 alin. (3) și ale art. 84 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 permit accesul la justiție în condițiile în care, potrivit art. 53 alin. (1) din Constituție, exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns în cazul apărării securității naționale. De asemenea, nicio prevedere constituțională sau convențională nu stabilește principiul dublului grad de jurisdicție, accesul la justiție neincluzând și acest principiu. În consecință, dispozițiile de lege criticate nu contravin normelor constituționale și convenționale pretins a fi încălcate.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată.

Guvernul apreciază că excepția este neîntemeiată, invocând, în acest sens, jurisprudența Curții Constituționale în materie. În esență, se arată că dispozițiile legale criticate conțin unele limitări de drepturi, care se impun însă pentru apărarea siguranței naționale și a ordinii publice, fiind în concordanță cu art. 31 alin. (3) și art. 53 din Constituție, referitoare la dreptul la informație și, respectiv, restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Mai mult, art. 84 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 nu contravine accesului liber la justiție, deoarece, în temeiul art. 85 alin. (1) din același act normativ, ordonanța procurorului de declarare a străinului ca indezirabil poate fi atacată la Curtea de Apel București. De asemenea, potrivit art. 129 din Constituție, căile de atac pot fi exercitate în condițiile legii, legiuitorul putând opta „în

mod suveran, în considerarea naturii, importanței și a particularităților diferitelor cauze supuse judecării, cu privire la gradele de jurisdicție ce urmează a fi parcurse și cu privire la numărul și natura căilor de atac ce pot fi exercitate de părțile interesate nemulțumite“.

Avocatul Poporului apreciază că textele de lege criticate sunt constituționale. Acestea nu îngădesc dreptul de acces la instanță și nici nu aduc atingere garanțiilor procesuale care condiționează un proces echitabil, întrucât accesul liber la justiție nu impune și accesul la toate structurile judecătorești, la toate mijloacele de înfăptuire a justiției și nici la toate căile de atac prevăzute pentru diferite cauze. Mai mult, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut în jurisprudența sa (cauza *Maaouia contra Franței*) că deciziile privind intrarea, șederea și expulzarea străinilor nu privesc drepturile și obligațiile civile ale reclamantului și nici acuzații de natură penală, în sensul art. 6 alin. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Cât privește pretinsa neconstituționalitate a textelor de lege criticate față de art. 24 din Legea fundamentală, referitor la dreptul la apărare, se arată că acestea nu afectează dreptul părților de a fi asistate în tot cursul procesului de un avocat. De asemenea, art. 85 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 este în deplină concordanță cu art. 129 din Constituție, dreptul la folosirea căilor de atac fiind exercitat numai în condițiile legii, în funcție de modalitățile și condițiile reglementate de legiuitorul suveran.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, ca reprezentant al Ministerului Public, și dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 83 alin. (3), art. 84 alin. (2) și ale art. 85 alin. (1) teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 8 martie 2004, care au următorul cuprins:

Art. 83 alin. (3) — Declararea ca indezirabil: „(3) *Procurorul se pronunță, prin ordonanță motivată, în termen de 5 zile de la primirea propunerii formulate în condițiile alin. (2) și, în cazul aprobării acesteia, transmite ordonanța de declarare ca indezirabil la Autoritatea pentru străini pentru a fi pusă în executare. Atunci când declararea străinului ca indezirabil se întemeiază pe rațiuni de siguranță națională, în conținutul ordonanței nu vor fi menționate motivele care stau la baza acestei decizii.*“

Art. 84 alin. (2) — Aducerea la cunoștința străinului a măsurii de declarare ca indezirabil: „(2) *Comunicarea datelor și informațiilor care constituie motivele ce au stat la baza deciziei de declarare ca indezirabil pentru rațiuni de siguranță națională se poate face numai în condițiile stabilite și către destinatarii în mod expres prevăzuți de actele normative care reglementează regimul activităților referitoare la siguranța*

națională și protejarea informațiilor clasificate. Asemenea date și informații nu pot fi, sub nicio formă, direct sau indirect, aduse la cunoștința străinului declarat indezirabil.“

Art. 85 alin. (1) teza finală — Contestarea ordonanței de declarare ca indezirabil a străinului: „(1) *Hotărârea este definitivă și irevocabilă.*“

Autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (1) și (2) privind „Accesul liber la justiție“, art. 24 — „Dreptul la apărare“ și ale art. 129 — „Folosirea căilor de atac“, precum și, prin raportarea la art. 11 alin. (1) și (2) — „Dreptul internațional și dreptul intern“, art. 20 alin. (1) — „Tratatele internaționale privind drepturile omului“, nerespectarea art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind „*Dreptul la un proces echitabil*“.

Analizând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține următoarele:

I. Dispozițiile art. 83 alin. (3) și ale art. 84 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România stabilesc, pentru rațiuni de siguranță națională, interdicția aducerii la cunoștință străinului declarat persoană indezirabilă a datelor și informațiilor ce au stat la baza acestei măsuri, ceea ce, în opinia autorului excepției, contravine dreptului la apărare, drept fundamental consacrat de art. 24 din Constituție, precum și principiului „egalității de arme“, cuprins în art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând aceste susțineri și textele de lege criticate, Curtea constată că art. 83 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România stabilește regula potrivit căreia „*procurorul se pronunță, prin ordonanță motivată*“, asupra propunerii formulate de Autoritatea pentru străini sau de alte instituții competente în domeniu, de declarare a străinului ca indezirabil și, doar în cazul în care „*declararea străinului ca indezirabil se întemeiază pe rațiuni de siguranță națională, în conținutul ordonanței nu vor fi menționate motivele care stau la baza acestei decizii*“. Chiar și pentru această ultimă dispoziție, alin. (2) al art. 84, criticat, de asemenea, ca fiind neconstituțional, prevede că datele și informațiile care au stat la baza unei astfel de decizii se comunică „*numai în condițiile stabilite și către destinatarii în mod expres prevăzuți de actele normative care reglementează regimul activităților referitoare la siguranța națională și protejarea informațiilor clasificate*“, ele neputând fi „*sub nicio formă, direct sau indirect, aduse la cunoștința străinului declarat indezirabil*“. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că, pentru rațiuni de siguranță națională, dreptul la apărare poate fi restrâns, atât timp cât este garantat accesul liber la justiție, astfel încât o instanță de judecată să poată cunoaște și aprecia motivele pentru care autoritățile publice ale statului au dispus măsurile concrete (Cauza *Fitt împotriva Marii Britanii*, 2000). Curtea Constituțională constată, de asemenea, că alin. (1) al art. 83 stabilește că declararea ca indezirabil „*constituie o măsură administrativă de autoritate, dispusă împotriva unui străin care a desfășurat, desfășoară ori există indicii temeinice că intenționează să desfășoare activități de natură să pună în pericol siguranța națională sau ordinea publică*“. Or, din coroborarea dispozițiilor constituționale ale art. 31 alin. (3), potrivit cărora „*Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze [...] securitatea națională*“ cu cele ale art. 53 alin. (1) privind posibilitatea restrângerii, numai prin lege și dacă se impune, pentru „*[...] apărarea securității naționale [...]*“, a exercitiului unui drept sau al unor libertăți, rezultă că

dispozițiile art. 83 alin. (3) și ale art. 84 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 stabilesc chiar asemenea măsuri specifice de protejare a securității naționale și a altor valori supreme consacrate în art. 1 din Legea fundamentală. De altfel, dreptul statelor de a-și proteja securitatea națională prin măsuri specifice, asupra cărora au o marjă largă de apreciere, este consacrat și unanim recunoscut la nivelul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis în mod constant, în lumina art. 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție, că statele au, „pe temeiul unui principiu de drept internațional public bine stabilit și fără prejudicierea angajamentelor asumate prin tratate internaționale, inclusiv Convenția, dreptul de a controla intrarea, șederea și îndepărtarea nenaționalilor de pe teritoriile lor” (Cauza *Chahal împotriva Marii Britanii*, Hotărârea din 15 noiembrie 1996). Mai mult, paragraful 2 al art. 1 din același protocol dispune că garanțiile procedurale în cazul expulzării de străini pot să nu fie respectate atunci când expulzarea este necesară în interesul ordinii publice sau se întemeiază pe motive de securitate națională. Curtea Constituțională consideră, de principiu, că în cazul unor rațiuni imperioase de securitate națională pot fi luate măsuri de îndepărtare a străinilor de pe teritoriul statului, fără ca motivele concrete ale unei asemenea măsuri să-i fie aduse la cunoștință străinului. De altfel, ordonanța procurorului de declarare ca indezirabil a străinului conține suficiente elemente care să-i confere acestuia posibilitatea de a-și formula apărările în justiție, în raport de mențiunile pe care le conține: „a desfășurat, desfășoară și există indicii temeinice că intenționează să desfășoare activități de natură să pună în pericol securitatea națională”.

Curtea Constituțională constată, de asemenea, că prevederea cuprinsă în art. 84 alin. (2) din ordonanța de urgență criticată, potrivit căreia datele și informațiile pe care s-a întemeiat decizia de declarare ca indezirabil pentru rațiuni de siguranță națională nu pot fi aduse la cunoștință străinului vizat de această măsură, nu-l privează de exercitarea, în condițiile legii, a dreptului de acces liber la justiție și a dreptului la apărare. Aceasta, deoarece, potrivit art. 85 din actul normativ criticat, ordonanța de declarare a străinului ca indezirabil poate fi atacată la Curtea de Apel București. Or, prezenta excepție de neconstituționalitate a fost ridicată tocmai în fața acestei instanțe de judecată, autorul său beneficiind, așadar, de toate garanțiile procesuale specifice unui proces echitabil într-o societate democratică.

Critica autorului excepției de neconstituționalitate, prin care susține că art. 83 alin. (3) din ordonanță îngreșează accesul liber la justiție, prin aceea că, neavând posibilitatea să cunoască motivele ce au stat la baza luării măsurii de declarare ca indezirabil, „instanța nu este în măsură să cenzureze legalitatea declarării ca indezirabil”, controlul judecătoresc fiind „unul strict formal”, este neîntemeiată, întrucât, potrivit art. 84 alin. (2) din aceeași ordonanță, interdicția menționată în text îl vizează doar pe străinul declarat indezirabil, nu și instanța de judecată. De altfel, nimic nu-l împiedică pe străin ca în fața instanței să-și prezinte și să-și susțină considerentele care pledează împotriva măsurii de îndepărtare de pe teritoriul statului. Codul de procedură civilă reglementează modalitatea de propunere, încuviințare și administrare a probelor, precum și principiul potrivit căruia instanța soluționează o cauză în baza propriei sale convingeri, formată cu luarea în considerare a ansamblului de probe administrate.

II. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a art. 85 alin. (1) teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, potrivit căreia, prin conferirea caracterului definitiv și irevocabil al hotărârii prin care s-a soluționat plângerea împotriva ordonanței procurorului de declarare a străinului ca indezirabil, se încalcă principiul dublului grad de jurisdicție, astfel cum acesta rezultă din prevederile art. 129 din Constituție referitoare la folosirea căilor de atac, Curtea constată că este neîntemeiată. Potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege, legiuitorul fiind suveran ca, pentru situații diferite, în mod obiectiv și rațional, să instituie reguli de procedură speciale, fără a încălca astfel drepturile constituționale ale părților. Necesitatea soluționării cu celeritate a cauzelor privind statutul străinilor sau al refugiaților izvorăște din specificul acestor litigii și justifică, totodată, adoptarea unor norme speciale de procedură în ceea ce privește căile legale de atac sau termenele în care acestea se pot exercita sau trebuie soluționate. Mai mult, Curtea Constituțională a statuat în mod constant că accesul liber la justiție nu echivalează cu parcurgerea tuturor etapelor procedurale existente la un moment dat în dreptul intern. De altfel, nicio prevedere din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu instituie obligativitatea dublului grad de jurisdicție într-o altfel de procedură decât în materie penală.

Cât privește invocarea art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea constată că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza *Lupsa împotriva României*, 2006), dispozițiile acestui text, fiind aplicabile drepturilor și obligațiilor civile ale reclamantului sau acuzațiilor de natură penală, nu privesc și „deciziile privind intrarea, șederea și expulzarea străinilor”, astfel că nu sunt incidente în cauză.

III. În sprijinul argumentelor formulate în motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia invocă deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate în cauza *Lupsa împotriva României*, 2006, respectiv cauza *Kaya împotriva României*, 2006, prin care statul român a fost condamnat pentru încălcarea art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind „Dreptul la respectarea vieții private și de familie”, precum și a art. 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție, referitor la „Garanții procedurale în cazul expulzării de străini”.

Curtea Constituțională reține că litigiile deduse judecării instanței europene de contencios al drepturilor omului priveau procedura de declarare a străinului ca indezirabil, prevăzută de dispozițiile art. 81—85 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România. Analizând atât textele de lege aplicabile, cât și circumstanțele de fapt specifice spețelor, Curtea Europeană a Drepturilor Omului „acordă importanță faptului că Curtea de Apel București s-a limitat la un examen pur formal al hotărârii Parchetului. În această privință, ea constată că Parchetul nu a oferit Curții de Apel nicio precizare în privința faptelor atribuite reclamantului și că aceasta din urmă nu a mers dincolo de afirmațiile Parchetului pentru a verifica dacă reclamantul prezenta într-adevăr un pericol pentru siguranța națională sau pentru ordinea publică.” Întrucât reclamantii nu au beneficiat nici în fața autorităților administrative, nici în fața Curții de Apel București de gradul minim de protecție împotriva arbitrarului autorităților, Curtea Europeană a conchis că ingerința în viața lor privată nu era prevăzută de o „lege” care să răspundă

cerințelor Convenției și, în consecință, a declarat încălcarea art. 8 din aceasta.

Curtea Constituțională reține că, spre deosebire de instanța europeană, ea nu procedează la examinarea în fond a elementelor de fapt ce au generat cauza, atunci când este investită cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate. Atribuții precum interpretarea și aplicarea corectă a legii revin în exclusivitate instanțelor de judecată, care, de asemenea, sunt investite, potrivit legii, cu soluționarea căilor de atac împotriva unor acte administrative ori jurisdicționale pretins a fi nelegale. Ar fi contrar rațiunii și competenței legale ale Curții Constituționale ca ea să exercite atribuții de control în ceea ce privește legalitatea actelor și a măsurilor procedurale adoptate de un organ sau o autoritate publică, precum și asupra interpretării și aplicării legilor de către instanțele de drept comun. Așa fiind, Curtea Constituțională nu poate reține astfel de critici cu prilejul examinării și soluționării unei excepții de neconstituționalitate.

Mai mult, chiar în cuprinsul notelor scrise formulate în susținerea excepției de neconstituționalitate și depuse la dosarul cauzei, autorul acesteia afirmă că „tocmai din analiza modului în care autoritățile române au înțeles să aplice și să interpreteze art. 83 alin. (3), art. 84 alin. (2) și art. 85 alin. (1) teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 a concluzionat Curtea Europeană a Drepturilor Omului că acestea produc o violare a art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a art. 1 din Protocolul nr. 7 al

aceleiași convenții“, precum și că „neincluderea în cuprinsul ordonanței prin care procurorul declară indezirabilă o persoană pe teritoriul României a motivelor ce au stat la bază a fost interpretată și aplicată de Ministerul Public ca o exonerare de obligația de a motiva o astfel de decizie.“

Față de aceste susțineri, Curtea consideră că atât interpretarea conținutului unor norme juridice, ca fază indispensabilă procesului de aplicare a legii la situațiile de fapt deduse judecătii, cât și aprecierea, în speță, a legalității activității desfășurate de organele abilitate în domeniu sunt de competența exclusivă a instanțelor judecătorești.

Așa cum s-a arătat, textele de lege criticate ca fiind neconstituționale nu prevăd *in terminis* interdicția accesului la datele și informațiile ce au stat la baza deciziei de declarare a străinului ca indezirabil în ceea ce privește instanța de judecată competentă a soluționa contestația împotriva ordonanței procurorului, ci ea se referă exclusiv la străinul vizat de măsura în cauză. Curtea constată, în acest sens, că, potrivit Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, judecătorul are acces la documente pe diferite niveluri de secretizare, în condițiile și cu respectarea procedurilor specifice stabilite prin acest act normativ. Prin urmare, prin aplicarea corectă a legislației în materie, exercitarea efectivă și concretă a dreptului de acces liber la instanță și a dreptului la apărare este asigurată potrivit exigențelor normelor constituționale și convenționale invocate, riscul de arbitrar din partea autorităților administrative fiind, totodată, înlăturat.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (3), art. 84 alin. (2) și ale art. 85 alin. (1) teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, excepție ridicată de Andreica Ogutcu Mahmut în Dosarul nr. 1.568/2/2006 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 31 octombrie 2006.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 766

din 7 noiembrie 2006

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10, art. 11 alin. 1 lit. d), art. 13 și 15 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României și art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate

Ioan Vida — președinte
Nicolae Cochinescu — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Petre Ninosu — judecător
Ion Predescu — judecător
Șerban Viorel Stănoiu — judecător

Tudorel Toader — judecător
Marinela Mincă — procuror
Afrodita Laura Tutunaru — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10, art. 11 alin. 1 lit. d), art. 13 și 15 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a

României și ale art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, excepție ridicată de instanța de judecată, precum și de Vasile Balint, Sile Stan, Ion Balint, Angela Stoica, Costel Urzică, Georgeta Popa și Adriana Violeta Molodețiu în Dosarul nr. 28.733/2/2005 (2.827/M/2005) al Curții de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și familie.

La apelul nominal se prezintă personal autoarea excepției, Georgeta Popa, precum și părțile Bogdan Rohat, Ștefan Călin, Petre Maeanu, Adrian Panduru, Virgil Dobroiu, Cristian Gheorghe, Ion Lungu, Tatiana Ceremuș și Nelu Mihai Balaban, personal și asistați de apărătorii aleși cu delegații la dosar, autorii Vasile Balint, Sile Stan, Ion Balint, Costel Urzică și părțile Irina Elena Cergă, Iulian Bocu, Marin Constantin și Victor Roberto Anghel. De asemenea, au răspuns apărătorii aleși cu delegații la dosar pentru autorii Angela Stoica și Adriana Violeta Molodețiu și pentru părțile Smaranda Stoica și Constantin Stoica. Se constată lipsa celorlalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Doamna avocat Alice Drăghici, care a depus delegație la dosar pentru Adriana Violeta Molodețiu, Ion Balint, Vasile Balint și Costel Urzică solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, relevând, în esență, considerentele dezvoltate cu ocazia ridicării excepției în fața instanței de judecată.

Apărătorii aleși Vicol Laura și Sandu Cristina au depus delegații pentru Victor Roberto Anghel și Vasile Balint, avocatul Mihai Costea, pentru Ion Balint, Vasile Balint, Smaranda Stoica, Angela Stoica și Constantin Stoica, avocatul Pompil Drăghici, pentru Iulian Bocu și Marin Constantin, avocatul Adrian Ioan Diaconu, pentru Sile Stan, și avocații Anghelache Gheorghe și Roxana Elena Dăscăloiu, pentru Elena Irina Cergă. Toți aceștia au pus concluzii în acord cu cele arătate de doamna avocat Alice Drăghici.

Celelalte părți prezente au solicitat admiterea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 din Legea nr. 51/1991, ca inadmisibilă, deoarece dispozițiile legale criticate au fost modificate, de vreme ce în conținutul reglementării se face trimitere la prevederile din Codul de procedură penală, care, la rândul lor au suferit modificări de esență prin Legea nr. 356/2006.

În ce privește celelalte dispoziții legale criticate, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca neîntemeiată, întrucât criticile formulate de autorii acesteia vizează interpretarea și aplicarea legii, și nu contrarietatea normelor legale cu prevederile constituționale invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 5 aprilie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 28.733/2/2005 (2.827/M/2005), **Curtea de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de**

neconstituționalitate a prevederilor art. 10, art. 11 alin. 1 lit. d), art. 13 și art. 15 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României și ale art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, excepție ridicată de instanța de judecată, precum și de Vasile Balint, Sile Stan, Ion Balint, Angela Stoica, Costel Urzică, Georgeta Popa și Adriana Violeta Molodețiu în dosarul de mai sus, având ca obiect soluționarea unei cauze penale aflate în calea de atac a apelului.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prin dispozițiile legale criticate sunt încălcate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4), referitoare la principiul separației puterilor în stat, art. 16, referitoare la „*Egalitatea în drepturi*“, art. 21, referitoare la „*Accesul liber la justiție*“, art. 24, referitoare la „*Dreptul la apărare*“, art. 26, referitoare la „*Viața intimă, familială și privată*“, art. 28, referitoare la „*Secretul corespondenței*“, art. 53, referitoare la „*Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*“, art. 124 alin. (2), referitoare la unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției, art. 126 alin. (1), referitoare la instanțele judecătorești prin care se realizează justiția, și art. 154 alin. (1), referitoare la menținerea în vigoare a actelor normative care nu contravin Constituției.

În acest sens autorii excepției arată că perioada de interceptare a convorbirilor lor telefonice a fost plasată între anii 2001—2004, intrând sub incidența unor norme procesual penale diferite. În exercitarea dreptului lor la apărare, inculpații au solicitat instanței de judecată în apel să se pronunțe asupra legalității interceptării convorbirilor și să dispună efectuarea unei expertize tehnice. Acest lucru nu a fost însă posibil, deoarece prevederile Legii nr. 51/1991 și ale Legii nr. 182/2002 împiedică instanța de judecată să declasifice autorizația emisă de procuror, aceasta intrând, potrivit art. 17 lit. f) și g) din Legea nr. 182/2002, în categoria informațiilor secret de stat cu nivelul de secretizare strict secret.

Autorii excepției mai arată că prin dispozițiile legale contestate se încalcă și principiul separației puterilor în stat atât timp cât puterea executivă poate îngădi chiar și judecătorului accesul la informații necesare și utile îndeplinirii justiției și poate refuza declasificarea anumitor documente care, în opinia inculpaților, au fost în mod abuziv cartate ca documente clasificate secret de stat.

Curtea de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și familie susține că excepția de neconstituționalitate este întemeiată pentru următoarele considerente:

Până la modificarea Codului de procedură penală prin Legea nr. 281/2003 înregistrările audio sau video se efectuau — potrivit art. 91¹ din acest cod — în baza unei autorizări motivate a unui procuror anume desemnat de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel, în timp ce interceptarea comunicațiilor în situațiile ce constituie amenințări la adresa siguranței naționale a României se efectua în baza unui mandat emis de procuror în condițiile art. 13 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României. Conform art. 10 din Legea

nr. 51/1991, activitatea de informații pentru realizarea siguranței naționale are însă caracter de secret de stat, iar accesul la astfel de informații este permis numai anumitor persoane, după o procedură de verificare a acestora de către Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat (O.R.N.I.S.S.).

Rezultă, așadar, că, în timp ce autorizațiile emise de procuror în condițiile Codului de procedură penală erau depuse la dosarul cauzei, fiind accesibile instanței de judecată și părților, mandatele emise de procuror în baza Legii nr. 51/1991 au caracter de secret de stat, ceea ce face practic imposibilă cenzurarea lor de către instanța de judecată, nefiind accesibile nici acesteia și nici părților.

Pentru aceste considerente, instanța de judecată apreciază că art. 10 din Legea nr. 51/1991 încalcă art. 16 alin. (1) și (2) și art. 124 alin. (2) din Constituție, existând o inegalitate în privința evaluării înregistrărilor audio între persoanele cercetate pentru infracțiuni ce atrag incidența Codului de procedură penală și persoanele cercetate în condițiile Legii nr. 51/1991. Această diferențiere are implicații în ce privește dreptul la apărare și la un proces echitabil al părților în procesul penal, întrucât poate conduce la o conduită abuzivă a autorităților statului, materializată prin interceptarea unor convorbiri telefonice, urmată de folosirea acestora ca mijloace de probă, fără a exista un mandat emis potrivit legii, situație ce nu poate fi verificată și, deci, cenzurată de instanța investită cu soluționarea cauzei.

În același sens, instanța de judecată opinează că art. 11 alin. 1 lit. d) din Legea nr. 51/1991 împiedică accesul instanței la informațiile valorificate de organul de urmărire penală ca mijloace de probă.

În ce privește art. 13 din Legea nr. 51/1991, instanța de judecată arată că, în pofida modificărilor aduse Codului de procedură penală, textul legal criticat permite și în prezent ca, în cazul unor amenințări la adresa siguranței naționale a României, interceptarea comunicațiilor să se facă în baza unui mandat emis de procuror, ceea ce este de natură a aduce atingere art. 26 și 28 din Constituție.

Referitor la art. 15 din Legea nr. 51/1991 care permite în anumite situații și pentru o perioadă limitată să se procedeze la interceptarea comunicațiilor fără autorizarea prevăzută de lege, instanța de judecată apreciază că prin această dispoziție legală se eludează cadrul legal prevăzut de Codul de procedură penală în privința interceptărilor și înregistrărilor audio și video, inclusiv a garanțiilor oferite în această materie.

În sfârșit, instanța de judecată opinează că dispozițiile art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4), art. 21 alin. (3) și art. 24, în măsura în care declassificarea vizează informații ce sunt necesare ca mijloace de probă ori ca acte procedurale într-un proces penal. În condițiile în care atât inițiativa, cât și decizia finală în ce privește declassificarea aparțin unor instituții din afara puterii judecătorești, se limitează dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, cu consecințe directe și asupra înfăptuirii actului de justiție, ce constituie esența și menirea puterii judecătorești.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor

două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată pentru următoarele considerente:

Prevederile art. 10, art. 11 alin. 1 lit. d) din Legea nr. 51/1991 și ale art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 sunt contrare art. 21 alin. (3) și art. 24, art. 16 alin. (1) și art. 1 alin. (4) din Constituție, precum și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât limitează ori restrâng sistematic accesul instanțelor de judecată și al părților interesate la mandatul emis de procuror, ca urmare a clasificării acestuia ca document secret de stat.

Procedura de interceptare a comunicațiilor prevăzută de art. 13 din Legea nr. 51/1991 contravine art. 26 și 28 din Constituție, deoarece, din perspectiva interpretării acestor drepturi fundamentale prin prisma jurisprudenței C.E.D.O., conține o serie de garanții esențiale de natură să limiteze la nivel minim amplexarea ingerinței autorităților publice în sfera vieții private a indivizilor. Astfel, durata de valabilitate a mandatului este deosebit de lungă (6 luni) și poate fi prelungită pe un termen nedefinit „în cazuri excepționale”, legea neprevăzând nici în ce condiții sunt notificate persoanele care au făcut obiectul interceptărilor. Totodată, legea nu conține dispoziții referitoare la certificarea înregistrărilor obținute prin măsuri de supraveghere, modul în care sunt consemnate în procesele-verbale de înregistrare și nicio procedură prin care să fie separate înregistrările ce conțin elemente pertinente pentru apărarea siguranței naționale de acele înregistrări ce nu au acest caracter. De asemenea, nu se prevede nici care este regimul informațiilor obținute întâmplător cu privire la terțe persoane care nu au făcut obiectul mandatului de interceptare, nici nu sunt stabilite limite referitoare la vechimea informațiilor deținute de serviciile secrete și la durata de păstrare a acestora.

În sfârșit, art. 13 din Legea nr. 51/1991 nu prevede în ce condiții informațiile obținute ca urmare a interceptărilor autorizate potrivit textului criticat pot fi utilizate ca mijloace de probă în procese penale, nu reglementează posibilitatea persoanelor interesate de a avea acces la textul interceptărilor sau de a solicita motivat consultarea integralității înregistrărilor atunci când considerente ce țin de apărarea siguranței naționale au făcut ca ele să nu fie consemnate în procesele-verbale și nu oferă posibilitatea solicitării unei expertize referitoare la suportul înregistrării.

Avocatul Poporului consideră că textele legale supuse controlului generează dificultăți de aplicare a lor, dar nu sunt contrare normelor și principiilor consacrate prin Constituție și Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de

judecătorul-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 10, art. 11 alin. 1 lit. d), art. 13 și 15 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 7 august 1991, precum și ale art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 248 din 12 aprilie 2002, care au următorul conținut:

Art. 10 din Legea nr. 51/1991: „*Activitatea de informații pentru realizarea siguranței naționale are caracter secret de stat.*

Informațiile din acest domeniu nu pot fi comunicate decât în condițiile prezentei legi.“

Art. 11 alin. 1 lit. d) din Legea nr. 51/1991: „*Informații din domeniul siguranței naționale pot fi comunicate:*

[...] d) organelor de urmărire penală, când informațiile privesc săvârșirea unei infracțiuni.“

Art. 13 din Legea nr. 51/1991: „*Situațiile prevăzute de art. 3 constituie temei legal pentru a se solicita procurorului, în cazuri justificate, cu respectarea prevederilor Codului de procedură penală, autorizarea efectuării unor acte, în scopul culegerii de informații, constând în: interceptarea comunicațiilor, căutarea unor informații, documente sau înregistrări pentru a căror obținere este necesar accesul într-un loc, la un obiect sau deschiderea unui obiect; ridicarea și repunerea la loc a unui obiect sau document, examinarea lui, extragerea informațiilor pe care acestea le conțin, cât și înregistrarea, copierea sau obținerea de extrase prin orice procedee; instalarea de obiecte, întreținerea și ridicarea acestora din locurile în care au fost depuse.*

Cererea de autorizare se formulează în scris și trebuie să cuprindă: date sau indicii din care să rezulte existența uneia din amenințările la adresa siguranței naționale prevăzute de art. 3 pentru a cărei prevenire, descoperire sau contracarare este necesară emiterea mandatului; categoriile de activități pentru a căror desfășurare trebuie emis mandatul; identitatea persoanei ale cărei comunicații trebuie interceptate, dacă este cunoscută, sau a persoanei care deține informațiile, documentele ori obiectele ce trebuie obținute; descrierea generală, dacă și când este posibil, a locului unde urmează a fi executate activitățile autorizate; durata de valabilitate a mandatului solicitat.

Actul de autorizare se emite la cererea organelor cu atribuții în domeniul siguranței naționale, de către procurori anume desemnați de procurorul general al României.

În cazul în care procurorul constată că cererea este justificată, emite un mandat care trebuie să conțină: aprobarea pentru categoriile de comunicații care pot fi interceptate, categoriile de informații, documente sau obiecte care pot fi obținute; identitatea persoanei, dacă este cunoscută, ale cărei comunicații trebuie interceptate ori care se află în posesia

datelor informațiilor, documentelor sau obiectelor ce trebuie obținute; organul împuternicit cu executarea; descrierea generală a locului în care urmează a fi executat mandatul; durata de valabilitate a mandatului.

Durata de valabilitate a mandatului nu poate depăși 6 luni. În cazurile întemeiate, procurorul general poate prelungi, la cerere, durata mandatului, fără a se putea depăși, de fiecare dată, 3 luni.

Orice cetățean care se consideră vătămat în mod nejustificat prin activitățile care fac obiectul mandatului prevăzut în alin. 1—4 se poate adresa cu plângere procurorului anume desemnat, ierarhic superior procurorului care a emis mandatul.“

Art. 15 din Legea nr. 51/1991: „*În situațiile care impun înlăturarea unor pericole iminente pentru siguranța națională, se pot întreprinde activitățile menționate în art. 13, chiar fără autorizarea prevăzută de lege, aceasta urmând a fi solicitată de îndată ce există posibilitatea, dar nu mai târziu de 48 de ore.*“

Art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002: „*Informațiile clasificate potrivit art. 15 lit. f) pot fi declassificate prin hotărâre a Guvernului, la solicitarea motivată a emitentului.*“

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra constituționalității dispozițiilor art. 10 și 11 din Legea nr. 51/1991 s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 37 din 29 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 3 martie 2004. Cu acel prilej s-a respins ca neîntemeiată excepția pentru considerentele acolo arătate.

Întrucât până în prezent nu au intervenit elemente noi de natură să justifice schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele deciziei amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Referitor la celelalte dispoziții legale atacate, Curtea reține că în examinarea excepției este necesar să se ia în considerare prevederile art. 31 alin. (3) din Constituție, în conformitate cu care dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze securitatea națională, și prevederile art. 53 alin. (1) din Legea fundamentală, care stabilesc că exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns dacă se impune, între altele, pentru apărarea securității naționale.

În raport cu aceste prevederi din Constituție, Curtea constată că nu pot fi primite susținerile autorilor excepției și nici opinia instanței de judecată și punctul de vedere al Guvernului, în sensul admiterii excepției. De altfel, în ce privește punctul de vedere al Guvernului, Curtea Constituțională observă că sunt evidențiate imperfecțiuni și omisiuni de reglementare, a căror remediere nu intră în competența Curții.

Curtea nu poate reține existența unei discriminări în aplicarea legii rezultând din faptul că în cazul autorilor excepției de neconstituționalitate au fost obținute probe prin interceptarea unor convorbiri telefonice în condițiile Legii nr. 51/1991 privind siguranța națională a României, în timp ce în alte cazuri interceptarea convorbirilor telefonice în scopul obținerii de probe judiciare are loc pe baza prevederilor Codului de procedură penală. Justificarea diferenței de reglementare a mijloacelor de obținere a

probelor rezidă în obiectul special al Legii nr. 51/1991 și nu încalcă în niciun fel prevederile Constituției.

Probele administrate — indiferent de procedura legală urmată — vor fi evaluate uniform de instanța de judecată, cu respectarea contradictorialității și a tuturor celorlalte garanții prevăzute de Codul de procedură penală. Faptul că o probă a fost obținută de organul de urmărire penală în condițiile prevăzute de Legea nr. 51/1991 nu îl împiedică pe judecător să constate, când este cazul, că această probă este neconcludentă întrucât nu corespunde realității sau nu face dovada faptului ori a împrejurării în legătură cu care a fost administrată. Nu există o ierarhie a probelor în funcție de procedura legală după care au fost administrate, astfel că judecătorul are obligația să examineze și să aprecieze toate probele cu aceeași măsură și după aceleași criterii.

În aceeași ordine de idei, Curtea reține că examinarea excepției în lumina Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu este de natură să conducă la altă concluzie, deoarece convenția nu tratează regimul probelor, admisibilitatea acestora fiind reglementată de dreptul intern.

Nu poate fi reținută nici obiecția că instanța de judecată nu are acces la cunoașterea mandatului de interceptare a convorbirilor telefonice emis de procuror, Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate prevăzând procedura de urmat în acest scop. Eventualele dificultăți care pot apărea în această privință țin de aplicarea legii, și nu de constituționalitatea ei, iar rezolvarea nu intră în competența Curții Constituționale. În orice caz, accesul dificil la mandatul de interceptare a convorbirilor telefonice emis în scopul și după regulile cuprinse în Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României nu poate fi apreciat ca o împiedicare a instanței și a părților de a cunoaște, dezbate și evalua înseși

probele administrate, care sunt depuse de către organul de urmărire penală la dosar.

Văzând prevederile art. 31 alin. (3) și ale art. 53 alin. (1) din Constituția României, citate mai sus, Curtea reține că nu se poate cere legiuitorului să admită accesul nerestricționat la conținutul unor mandate de interceptare a convorbirilor telefonice emise în scopul combaterii faptelor de amenințare la adresa siguranței naționale prevăzute de art. 3 din Legea nr. 51/1991, fără riscul de a prejudicia grav securitatea națională.

Nu se poate reține nici neconstituționalitatea prevederilor legale atacate care atribuie procurorului competența de a emite mandate de interceptare a convorbirilor telefonice în condițiile Legii nr. 51/1991, întrucât acestea sunt dispoziții de procedură, pe care legiuitorul este liber să le adopte în baza art. 126 alin. (2) din Constituție, iar, pe de altă parte, nicio altă normă constituțională nu împiedică stabilirea unei asemenea competențe în sarcina procurorului, care, potrivit art. 131 și art. 132 din Legea fundamentală, este magistrat independent, reprezentând interesele generale ale societății și desfășurându-și activitatea pe baza principiilor imparțialității și legalității.

Nu se poate reține neconstituționalitatea art. 15 din Legea nr. 51/1991, care prevede un caz excepțional de efectuare de interceptări ale convorbirilor telefonice fără autorizație — pe o perioadă de 48 de ore —, reglementarea având suport în dispozițiile art. 53 din Constituție.

În sfârșit, Curtea constată că, prin prevederile art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002, nu se încalcă principiul separației puterilor în stat, deoarece declassificarea informațiilor secrete de stat este, prin natura sa, o activitate administrativă, de resortul Guvernului, și nu o activitate judiciară.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10, art. 11 alin. 1 lit. d), art. 13 și 15 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României și ale art. 24 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, excepție ridicată de instanța de judecată, precum și de Vasile Balint, Sile Stan, Ion Balint, Angela Stoica, Costel Urzică, Georgeta Popa și Adriana Violeta Molodețiu în Dosarul nr. 28.733/2/2005 (2.827/M/2005) al Curții de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și familie.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 noiembrie 2006.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,

Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 769
din 7 noiembrie 2006**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și 2 din Legea nr. 591/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 190/2000 privind regimul metalelor prețioase, aliajelor acestora și pietrelor prețioase în România**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și 2 din Legea nr. 591/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 190/2000 privind regimul metalelor prețioase, aliajelor acestora și pietrelor prețioase în România, excepție ridicată de Robert Aurel Cristea în Dosarul nr. 2.700/300/2005 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă.

La apelul nominal răspunde apărătorul ales al autorului excepției, Liliana Poenaru, cu delegația depusă în ședință, lipsă fiind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Având cuvântul, avocatul autorului excepției solicită admiterea excepției astfel cum a fost formulată, întrucât noua reglementare nu mai cuprinde reguli cu privire la regimul mijloacelor de plată străine.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate, întrucât autorul acesteia invocă o omisiune de reglementare.

CURTEA,

Prin Încheierea din 29 martie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 2.700/300/2005, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 și art. 1² din Legea nr. 591/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 190/2000 privind regimul metalelor prețioase, aliajelor acestora și pietrelor prețioase în România.** Excepția a fost ridicată de Robert Aurel Cristea în cadrul soluționării unui recurs împotriva unei sentințe civile a Judecătoriei Sectorului 2 prin care i s-a respins ca inadmisibilă cererea de restituire a unor mijloace de plată străine.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât Decretul nr. 210/1960 avea ca obiect atât regimul mijloacelor de plată străine, cât și regimul pietrelor prețioase și al metalelor prețioase, în timp ce Legea nr. 591/2004 se referă strict la regimul pietrelor prețioase și al metalelor prețioase. Astfel, prin abrogarea Decretului nr. 210/1960, regimul mijloacelor de plată străine nu mai este reglementat prin niciun act normativ, creându-se un „regim discriminatoriu între regimul mijloacelor de plată străine [...] și regimul pietrelor prețioase.“

Tribunalul București — Secția a IV-a civilă și-a exprimat opinia în sensul că susținerile autorului excepției sunt neîntemeiate, întrucât modificările aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 190/2000 prin Legea nr. 591/2004 au privit clarificarea situației juridice a bunurilor mobile confiscate, în sensul de a se preciza în mod expres care sunt actele normative prin care preluarea bunurilor ce face obiectul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 190/2000 este considerată ca fiind abuzivă.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Avocatul Poporului apreciază că textele legale criticate sunt constituționale și că autorul excepției critică, în realitate, o omisiune de reglementare, ceea ce nu intră în competența Curții Constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat Curții Constituționale punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să

soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Deși în dispozitivul încheierii de sesizare a Curții Constituționale sunt menționate art. 1 și art. 1² din Legea nr. 591/2004, în realitate, obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum reiese din notele scrise ale autorului excepției, îl constituie dispozițiile art. 1 pct. 1 și 2 din Legea nr. 591/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 190/2000 privind regimul metalelor prețioase, aliajelor acestora și pietrelor prețioase în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.224 din 20 decembrie 2004.

Astfel, dispozițiile de lege criticate au următorul cuprins:

„Art. 1. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 190 din 9 noiembrie 2000 privind regimul metalelor prețioase, aliajelor acestora și pietrelor prețioase în România, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 29 ianuarie 2004, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (1) al articolului 26 va avea următorul cuprins:

«Art. 26. — (1) Persoanele fizice și juridice ale căror obiecte din metale prețioase, aliaje ale acestora și pietre prețioase de natura celor prevăzute la art. 4 au fost preluate abuziv pot solicita restituirea acestora judecătorei în raza căreia domiciliază sau își au sediul, până la data de 31 decembrie 2006.»

2. La articolul 26, după alineatul (1) se introduc alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

«(1¹) De prevederile prezentei ordonanțe de urgență beneficiază și moștenitorii persoanelor fizice, respectiv succesorii de drept ai persoanelor juridice îndreptățite.

(1²) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, prin preluare abuzivă se înțelege preluarea efectuată în baza următoarelor acte normative:

a) Legea nr. 638/1946 pentru controlul producției, prelucrării și circulației metalelor prețioase;

b) Legea nr. 284/1947 pentru cedarea către Banca Națională a României a aurului, valurilor efective și altor mijloace de plată străine;

c) Decretul nr. 83/1949 pentru completarea unor dispozițiuni din Legea nr. 187/1945;

d) Decretul nr. 111/1951 privind reglementarea situației bunurilor de orice fel supuse confiscării, confiscate, fără moștenitori sau fără stăpân, precum și a unor bunuri care nu mai folosesc instituțiilor bugetare;

e) Decretul nr. 210/1960 privind regimul mijloacelor de plată străine, metalelor prețioase și pietrelor prețioase;

f) Decretul nr. 302/1965 privind unele măsuri referitoare la obiectele confecționate din metale prețioase, la metalele și pietrele prețioase;

g) Decretul nr. 244/1978 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase.»“

Autorul excepției critică faptul că nu s-a reglementat și restituirea mijloacelor de plată străine, preluate de stat în mod abuziv, în temeiul Decretului nr. 210/1960, ceea ce contravine prevederilor constituționale ale art. 11, referitoare la dreptul internațional și dreptul intern, art. 20, referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21, privind accesul liber la justiție, art. 30, privind libertatea de exprimare, și art. 154, privind conflictul temporal de legi, precum și celor ale art. 6, 13 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Curtea Constituțională constată că excepția de neconstituționalitate, așa cum a fost formulată, este inadmisibilă, întrucât privește o omisiune de reglementare. Or, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. 1 și 2 din Legea nr. 591/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 190/2000 privind regimul metalelor prețioase, aliajelor acestora și pietrelor prețioase în România, excepție ridicată de Robert Aurel Cristea în Dosarul nr. 2.700/300/2005 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 noiembrie 2006.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,

Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 779

din 7 noiembrie 2006

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 139, art. 140³ și art. 385¹
din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Marinela Mincă	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 139, 140³ și 385¹ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ștefan Gheorghe în Dosarul nr. 13.769/3/2006 (1.352/2006) al Curții de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și familie.

La apelul nominal se prezintă personal autorul excepției și asistat de apărătorul ales, cu delegație la dosar. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Apărătorul autorului excepției solicită admiterea acesteia, reiterând aceleași aspecte susținute și în fața instanței de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 17 mai 2006, pronunțată în Dosarul nr. 13.769/3/2006 (1.352/2006), **Curtea de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 139, 140³ și 385¹ din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Ștefan Gheorghe în dosarul de mai sus, având ca obiect soluționarea unui recurs formulat împotriva unei încheieri de ședință în materie penală.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile legale criticate aduc atingere prevederilor constituționale invocate, deoarece nu poate formula o cale de atac împotriva încheierii prin care s-a respins cererea inculpatului de înlocuire a măsurii arestării preventive cu obligarea de a nu părăsi țara.

Curtea de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și familie opinează că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, deoarece, potrivit art. 140³ alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală, încheierea prin care se respinge cererea de

revocare, înlocuire sau încetare a măsurii preventive nu poate fi supusă niciunei căi de atac. Or, o asemenea reglementare este de natură a avantaja organul de urmărire penală care exercită funcția de acuzare, nemaifiind garantat echilibrul celor două funcții fundamentale în procesul penal, și anume cea a acuzării și cea a apărării. Nu în ultimul rând, și art. 6 paragrafele 1 și 3 lit. d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului consacra echitabilitatea procesului și egalitatea armelor folosite.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece faptul că încheierea prin care se respinge cererea de revocare a măsurii arestării preventive nu poate fi atacată separat cu recurs explică necesitatea de a evita o prelungire abuzivă a procesului, prin aceea că ea poate fi atacată cu recurs odată cu hotărârea prin care s-a soluționat fondul cauzei și, de asemenea, reprezintă prin ea însăși o cale de atac împotriva dispunerii măsurii preventive.

Guvernul mai arată că dispozițiile legale criticate nu împiedică cu nimic îndeplinirea justiției și independența judecătorilor și se aplică în mod nediferențiat tuturor persoanelor aflate în aceeași situație juridică.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dispozițiile legale criticate se aplică tuturor persoanelor aflate în situația reglementată de ipoteza normei juridice, fără a institui privilegii sau discriminări pe considerente arbitrare.

Legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, cum sunt cele referitoare la hotărârile judecătorești supuse recursului, astfel încât accesul la justiție nu înseamnă accesul, în toate cazurile, la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac.

De asemenea, dispozițiile legale criticate sunt în concordanță cu cele din Constituție, potrivit cărora încheierile instanței privind măsura arestării preventive sunt supuse căilor de atac prevăzute de lege.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților, concluziile

procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 139, art. 140³ și art. 385¹ din Codul de procedură penală, care au următorul conținut:

Art. 139. — Înlocuirea sau revocarea măsurilor preventive: „Măsura preventivă luată se înlocuiește cu altă măsură preventivă, când s-au schimbat temeiurile care au determinat luarea măsurii.

Când măsura preventivă a fost luată cu încălcarea prevederilor legale sau nu mai există vreun temei care să justifice menținerea măsurii preventive, aceasta trebuie revocată din oficiu sau la cerere, dispunându-se, în cazul reținerii și arestării preventive, punerea în libertate a învinuitului sau inculpatului, dacă acesta nu este arestat în altă cauză.

În cazul în care măsura preventivă a fost luată, în cursul urmăririi penale, de instanță sau de procuror, organul de cercetare penală are obligația să-l informeze de îndată pe procuror despre schimbarea sau încetarea temeiurilor care au motivat luarea măsurii preventive.

Când măsura preventivă a fost luată, în cursul urmăririi penale, de procuror sau de instanță, procurorul, dacă apreciază că informațiile primite de la organul de cercetare penală justifică înlocuirea sau revocarea măsurii, dispune aceasta ori, după caz, sesizează instanța.

Procurorul este obligat să sesizeze și din oficiu instanța, pentru înlocuirea sau revocarea măsurii preventive luate de către aceasta, când constată el însuși că nu mai există temeiul care a justificat luarea măsurii.

Măsura arestării preventive poate fi înlocuită cu una dintre măsurile prevăzute de art. 136 alin. 1 lit. b) și c).“

Art. 140³. — Calea de atac împotriva încheierii pronunțate de judecător în cursul urmăririi penale privind măsurile preventive: „Împotriva încheierii prin care judecătorul dispune, în timpul urmăririi penale, luarea unei măsurii preventive, revocarea, înlocuirea, încetarea de drept sau prelungirea măsurii preventive, precum și împotriva încheierii de respingere a propunerii de arestare preventivă, învinuitul sau inculpatul și procurorul pot face recurs la instanța superioară în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă. Încheierea prin care judecătorul respinge, în timpul urmăririi penale, revocarea, înlocuirea sau încetarea de drept a măsurii preventive nu este supusă niciunei căi de atac.

Învinuitul sau inculpatul arestat va fi adus în fața instanței de recurs și va fi ascultat în prezența apărătorului său. În cazul în care învinuitul sau inculpatul se află internat în spital și, din cauza stării sănătății, nu poate fi adus în fața judecătorului sau când, din cauză de forță majoră sau stare de necesitate, deplasarea sa nu este posibilă, recursul va fi examinat în lipsa acestuia, dar numai în prezența apărătorului său, căruia i se dă cuvântul pentru a pune concluzii.

Participarea procurorului la judecarea recursului este obligatorie.

Dosarul va fi înaintat instanței de recurs în termen de 24 de ore, iar recursul se soluționează în termen de 48 de ore, în cazul arestării învinuitului, și în 3 zile în cazul arestării inculpatului.

Instanța se pronunță în aceeași zi, prin încheiere.

Când apreciază că măsura preventivă este nelegală sau nu este justificată, instanța de recurs o revocă, dispunând, în cazul arestării preventive, punerea de îndată în libertate a învinuitului sau inculpatului, dacă acesta nu este arestat în altă cauză.

Recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea măsurii preventive sau prin care s-a constatat încetarea de drept a acestei măsuri nu este suspensiv de executare.

Dosarul cauzei se restituie organului de urmărire penală în termen de 24 de ore de la soluționarea recursului.“

Art. 385¹. — Hotărârile supuse recursului: „Pot fi atacate cu recurs:

a) sentințele pronunțate de judecătorii în cazurile prevăzute de lege;

b) sentințele pronunțate de tribunalele militare în cazul infracțiunilor contra ordinii și disciplinei militare, sancționate de lege cu pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani;

c) sentințele pronunțate de curțile de apel și Curtea Militară de Apel;

d) sentințele pronunțate de secția penală a Curții Supreme de Justiție;

d¹) sentințele privind infracțiunile pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se face la plângerea prealabilă a persoanei vătămate;

e) deciziile pronunțate, ca instanțe de apel, de tribunale, tribunale militare teritoriale, curți de apel și Curtea Militară de Apel;

f) sentințele pronunțate în materia executării hotărârilor penale, afară de cazul când legea prevede altfel, precum și cele privind reabilitarea.

Încheierile pot fi atacate cu recurs numai o dată cu sentința sau decizia recurată, cu excepția cazurilor când, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs.

Recursul declarat împotriva sentinței sau deciziei se socotește făcut și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost date după pronunțarea hotărârii.

Nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele prevăzute în art. 362 nu au folosit calea apelului ori când apelul a fost retras, dacă legea prevede această cale de atac. Persoanele prevăzute în art. 362 pot declara recurs împotriva deciziei pronunțate în apel, chiar dacă nu au folosit apelul, dacă prin decizia pronunțată în apel a fost modificată soluția din sentință și numai cu privire la această modificare.“

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prin dispozițiile legale criticate sunt încălcate prevederile constituționale ale art. 16 alin. (2), potrivit cărora *Nimeni nu este mai presus de lege*, ale art. 21, referitoare la *Accesul liber la justiție*, ale art. 23 alin. (7), potrivit cărora *Încheierile instanței privind măsura arestării preventive sunt supuse căilor de atac prevăzute de lege*, ale art. 124, referitoare la *Înfăptuirea justiției*, ale art. 129, referitoare la *Folosirea*

căilor de atac, precum și dispozițiile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, dispozițiile legale atacate sunt criticate deoarece nu instituie o cale de atac separată și împotriva încheierilor prin care s-a respins cererea inculpatului de înlocuire a măsurii arestării preventive cu obligația de a nu părăsi țara. O problemă juridică similară, referitoare la faptul că încheierea de ședință prin care s-a respins cererea de revocare a măsurii arestării preventive nu este supusă separat căii de atac a recursului, ce viza constituționalitatea art. 140³ alin. 1 și art. 385¹ alin. 2 din Codul de procedură penală, a fost tratată de Curte cu ocazia pronunțării Deciziilor nr. 15 din 20 ianuarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 17 februarie 2005, și nr. 121 din 1 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 239 din 22 martie 2005.

Așa fiind, întrucât nu au intervenit elemente noi care să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele deciziilor mai sus amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, inclusiv pentru art. 139 din Codul de procedură penală.

În plus, în lumina dispozițiilor art. 23 alin. (7) și art. 129 din Constituție, precum și ale art. 5 paragraful 4 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Înalta Curte de Casație și Justiție a României — Secțiunile Unite, prin Decizia nr. XII din 21 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 8 februarie 2006, a admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, stabilind, între altele, că încheierea prin care se dispune, în cursul urmăririi penale, respingerea cererii de revocare, înlocuire sau încetare a arestării preventive nu poate fi atacată separat cu recurs.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 139, art. 140³ și art. 385¹ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ștefan Gheorghe în Dosarul nr. 13.769/3/2006 (1.352/2006) al Curții de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și familie.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 noiembrie 2006.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial“ R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.U.I. 427282; Atribut fiscal R,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea“ București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: „Monitorul Oficial“ R.A.

